

תחזית משק האנרגיה 2018

יוסי רוזן, יו"ר דירקטוריון
המכון הישראלי לאנרגיה ולסביבה

27 בדצמבר 2017

ברוכים הבאים לכנס תחזיות במשק האנרגיה לשנת 2018.

במשך מס' דקות אשתדל לשים דגש על הנושאים המרכזיים אשר יובילו אותנו לשנת 2018 בתחום תנודתי כמו משק האנרגיה והממשק בין כלכלה לגיאופוליטיקה.

האתגרים בענף

1. **תשתיות** - מחסור בתשתיות הן בתחום הגז הטבעי (צנרת למרכזי התעשייה) והחיבור הצפוני והן צינור אחד ומגוף אחד בתחום שינוע הדלקים. חסר אחסון, וצנרת אמינה שתתאים הן לשעת חירום והן להחלפת שינוע דלקים בצנרת במקום במכליות. שוק האנרגיה בישראל צומח והתשתיות קורסות.
2. שינויים דרמטיים בשווקי האנרגיה בעולם, וצפי לאי יציבות ב-2018, הן במחירים והן ביציבות הפוליטית אצל היצואניות.
3. הממשלה מכריזה כי תוריד מיסים, אך בפועל מעלה מיסים באמצעות "שאיבת" כסף במשאבות הדלק.
4. התקדמות לקביעת הרפורמה במשק החשמל, בתקווה כי תתבצע ב-2018.
5. משק הגז (לוויתן), יצא לדרך ואנו צפויים לראות הסכמים והכנות לביצוע, אבל הצינור השני יגיע רק לקראת 2019, וראינו השנה דוגמא מוחשית בתקלה שארעה בראש השנה.
6. כל חברות הדלק מתמודדות עם רווחיות סבוכה, התמודדות עם רגולציה חדשה כגון: דלקן אוניברסלי, דרישות איכות הסביבה, ומדיניות מיסוי שאינה מתאימה עצמה לסביבה המשתנה, ועתה דרישה להורדת מרווח השיווק. הצעתי היא לבטל כליל את הפיקוח על מחירי הדלק.

האתגרים בענף

7. רגולציה – כיום, הרגולציה חונקת את המגזר העסקי. חשוב להבהיר – תפקידה של הממשלה למשול ולהנהיג ותפקיד הרגולטור לפקח על ביצוע החוק והמדיניות. אלא שאצלנו התהפכו היוצרות. הייתה התקדמות השנה במודעות של הממשלה, החל מראש הממשלה, משרד המשפטים, משרד הכלכלה ומשרד האנרגיה. היו לנו הישגים בנושא אך לא מספיק בשל המודעות לנושא.

תחזית לשנת 2018 נראה יותר איזון ותאום הרגולציה – לאחר שהתברר לכולם כמה נזק היא גורמת.

הבעיה הפכה ללאומית ורק ראש הממשלה יכול לעשות סדר בבלאגן במקום לטפל בחברות שנסגרות עדיף למנוע את סגירתן.

מכון האנרגיה והסביבה והמגזר העסקי כולו עומד בפני שנה מאתגרת בכדי להגן על היצרנים והמשווקים מפני השתלחויות, ואנחנו צריכים להיות המבוגר האחראי בנושא.

פעילות המכון בשנה החולפת:

1. פעילות נמרצת בקרב מקבלי ההחלטות למניעה או לשינויים בחקיקה ובהנחיות רגולטוריות בלתי מידתיות ובהם החוק לרישוי משולב.
  2. העמקת הפעילות המקצועית כנגד הנחיות לא מקצועיות והצגת עמדות חברי המכון.
  3. ביצוע כנסים, מפגשים במסגרת פורום מנהלים ויורים של המכון, קורסים מקצועיים וימי עיון בהשתתפות רחבה.
  4. הרחבת פעילות המעבדה ותוספת ציוד המאפשר הרחבת השירותים.
  5. המשך העמקת הקשרים הבינלאומיים כולל השתתפות בקונגרס אנרגיה בינלאומי בהשתתפות שר האנרגיה.
- בשנה הבאה נגביר את פעילותנו ועל כך אני מבקש להודות לצוות המכון בראשותו של יוסי אריה.

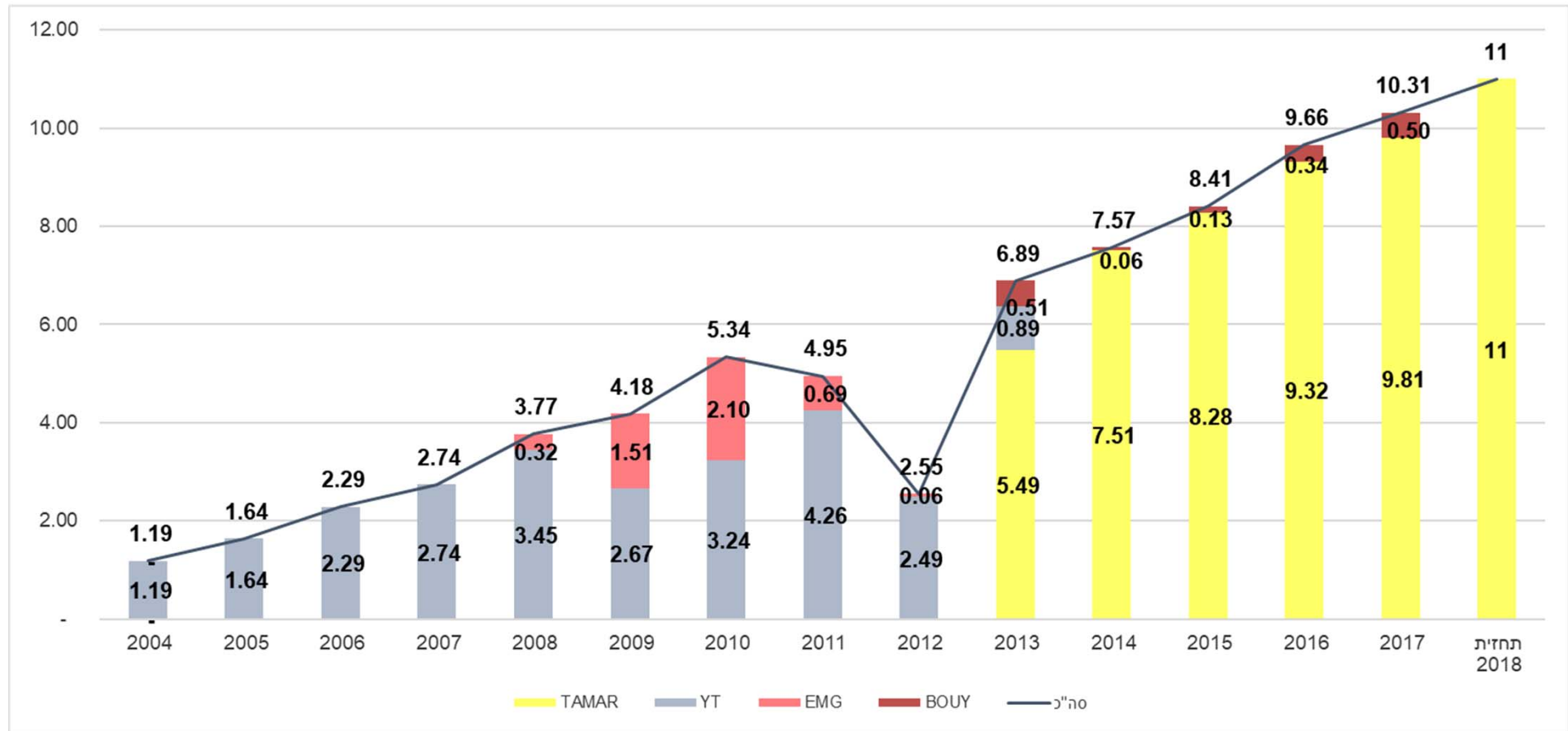
השוק העולמי

1. ארה"ב חלפה על פני רוסיה וערב הסעודית. הפכה כבר ב- 2016 למפיקת הנפט והגז הגדולה בעולם, לפי נתונים של מינהל המידע של משרד האנרגיה האמריקאי.
2. שינויים תכופים במחירי הנפט יוצרות אי ודאות ואי יציבות בתחום. אי הוודאות תמשיך לשלוט גם בשנה הבאה לשני הכיוונים.
3. תחליפי הדלקים צוברים תאוצה אם כי אינם ממלאים את כל הביקושים כך שאין ירידה בביקוש לדלקים הפוסיליים.

צריכת מוצרי נפט בישראל
ינואר – אוקטובר 2017

	אחוז השינוי	2009	2017 ינואר - אוקטובר	מוצר (באלפי טונות מטריות)
	3	756	781	גז (גפ"מ, גז ופרופילן)
	7	2,521	2,706	בנזין לתחבורה
	3	2,601	2,686	סולר לתחבורה
	21	173	210	סולר להסקה
ינואר - נובמבר	127.27	4.18	9.5	גז טבעי במונחי BCM

התפלגות היצע גז טבעי בשנים 2004 – 2017 ותחזית לשנת 2018 לפי ספק במונחי BCM

הערה: תחזית 2017 מתייחס לחודשים ינואר – נובמבר (כולל)

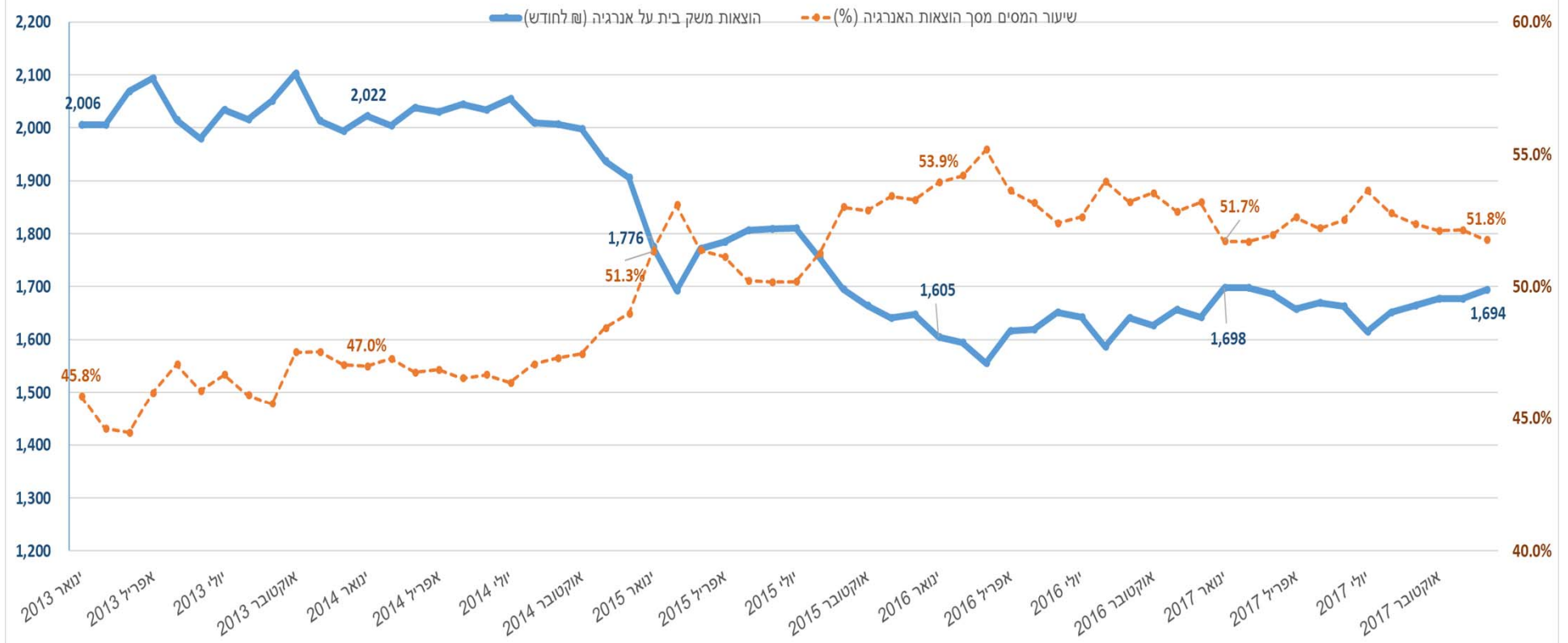
מדד האנרגיה - 1/1/2013-1/12/2017

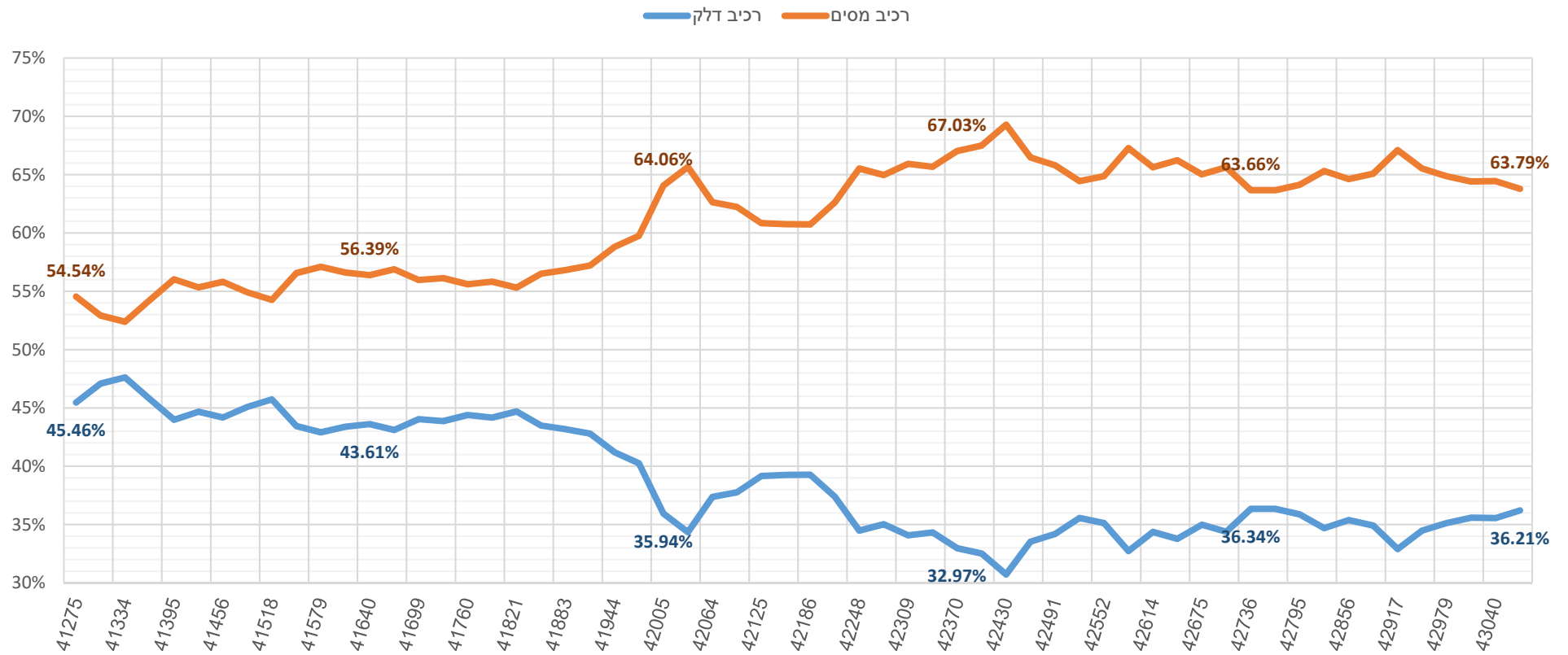

הוצאות משק בית על אנרגיה (ש"ח לחודש) ושיעור סכום המסים מסך הוצאות

רכיב הדלק לעומת רכיב המיסים - בנזין לתחבורה

לסיכום

אנו בפתחה של שנה מאתגרת ואי ודאות גדולה עוד יותר מקודמתה.

מחיר לחבית נפט עומד כיום על כ- \$ 55 והמחירים הנמוכים, יחסית לשנים 2013-2014, שינו את פני התעשייה העולמית.

הצרכן הישראלי לא יכול ליהנות מכך בשל המיסוי הגבוה.

אנו מצפים כי הממשלה תוביל בקבלת החלטות על תשתיות הגז והאנרגיה, על הטיפול במיסוי ומעל לכל בהבטחת בטחון אנרגטי ואיזון הרגולציה.

הולכים לשנת בחירות ברשויות המקומיות והתעשייה תהיה שק החבטות בדרך לקלפי. נצטרך להיות יותר אגרסיביים בהסברה ובפעילותינו.

תודה לכם על השתתפותכם, ותודה לאנשינו מאהלך היום.

תודה לצוות המכון על תכנון וביצוע הכנס.

מאחל לנו כנס מעשיר והנאה.

